

Φορέας Υλοποίησης	: EJTN
Τόπος Διεξαγωγής	: Madrid (Spain)
Ημερομηνία	: 23-24/5/2013
Τίτλος Σεμιναρίου	: Project Criminal Justice II
Συμμετοχή	: Μαρία Αποστολοπούλου Μαρία Βολίκα, Πρωτοδίκες Αθηνών Ευγενία Κυβέλου Δημήτριος Γκύζης Ελένη Σίσκου, Εισαγγελείς Πρωτοδικών Αθηνών

Σχόλια

Έχουμε την τιμή να σας εκθέσουμε ότι συμμετείχαμε, ύστερα από πρόταση της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, στο επιμορφωτικό πρόγραμμα, που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εκπαίδευσης Δικαστών (European Judicial Training Network -EJTN-CRIMINAL JUSTICE II Project), στη Μαδρίτη την 23-24 Μαΐου 2013 με θέμα «Κτήση και διαβίβαση μεταξύ Κρατών-Μελών, αποδεικτικών μέσων σε ποινικές υποθέσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται το παραδεκτό αυτών» («Obtaining and transferring evidence in criminal matters between Member States in view of securing its admissibility»).

I. Επιμορφωτικό πρόγραμμα.

Από τη διοργάνωση και το πρόγραμμα συγκρατούνται τα εξής:

Στο πρόγραμμα, που διοργανώθηκε, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το Κέντρο Δικαστικών Σπουδών της Ισπανίας (Centro de Estudios Juridicos) συμμετείχαν επίσης Δικαστές, Εισαγγελείς και Αστυνομικοί της Βουλγαρίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας, Σουηδίας και Φινλανδίας.

Αναπτύχθηκε σε χρόνο μιάμισης ημέρας (09.15-17.30 της 23^{ης} και 09.15-12.30 της 24^{ης} Μαΐου 2013) και περιέλαβε τρία τμήματα. Κατά το πρώτο τμήμα (πλην της έναρξης κλπ) έλαβε χώρα, ενώπιον όλων των συμμετεχόντων, ωριαία διάλεξη της Δρ Wendy de Bondt του Πανεπιστημίου Ghent Βελγίου με θέμα «Η διασυνοριακή συλλογή και χρήση αποδεικτικών μέσων σε ποινικές υποθέσεις στην Ε.Ε.». Κατά την διάλεξη αναπτύχθηκαν τα κύρια σημεία του ισχύοντος στην Ε.Ε. νομικού πλαισίου συλλογής και χρήσης αποδεικτικών μέσων (το σχετικό υλικό μπορεί να αναζητηθεί στα αγγλικά στη διεύθυνση <http://www.ejtn.eu/en/About/Criminal-Justice-II/> και στα γαλλικά στη διεύθυνση <http://www.ejtn.eu/fr/Sur-EJTN/Criminal-Justice-II/>) ενώ εκτενέστερα αναλύθηκαν θέματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή-του καθώς και προτεινόμενες ιδέες για την αντιμετώπισή τους. Αξίζει να διακρίνουμε, από πλευράς κανόνων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, την πρόταση εισαγωγής της *αμοιβαίας αναγνώρισης* («mutual recognition») επί τη βάση γενικών κανόνων αντί της γνωστής διαδικασίας δικαστικής συνδρομής («mutual legal assistance»), για την οποία απαιτείται διπλή ποινική πρόβλεψη («double criminality principle») και στην οποία εφαρμόζεται το *locus regit actum* (δίκαιο του προς τον αιτήση δικαστικής συνδρομής Κράτους-Μέλους), με κάποιες παραχωρήσεις στο *forum regit actum* (δίκαιο του αιτούντος Κράτους-Μέλους). Σημαντικό βάρος δόθηκε, από πλευράς συλλογής αποδεικτικών μέσων, στην εμπλοκή και άλλων Αρχών, πλην των δικαστικών, όπως η Αστυνομία, το ΣΔΟΕ, διοικητικές Αρχές κλπ, στην επιλογή του καταλληλότερου Κράτους-Μέλους (ως προς την αυστηρότητα των σχετικών διατάξεων), στην κατανομή του οικονομικού βάρους μιας έρευνας, στην επιλογή του προσφορότερου τρόπου συλλογής συγκεκριμένου στοιχείου, στην υπηρεσιακή επάρκεια κοκ. Πρέπει, καταληκτικά, να τονισθεί και η ιδιαίτερη σημασία που επιφυλάχθηκε στις λύσεις, που μπορεί να προσφέρει μια Κοινή Ομάδα Έρευνας («Joint Investigation Team»

J.I.T.), υπό την αιγίδα της Eurojust και το σχεδιαζόμενο Ευρωπαϊκό Ένταλμα Έρευνας («European Investigation Order»).

Κατά το δεύτερο τμήμα ζητήθηκε από κάθε αντιπροσωπεία να συζητήσει κατ' ιδίαν («workshop») και να απαντήσει σε μια σειρά ερωτήσεων επί τριών πρακτικών θεμάτων, που είχαν ειδικά σχεδιασθεί ώστε να αναδεικνύουν τα προβλήματα κατά την εφαρμογή των κλασικών μεθόδων συλλογής και χρήσης αποδεικτικών μέσων. Τέλος, κατά το τρίτο τμήμα κλήθηκε, ενώπιον όλων των συμμετεχόντων, ένας rapporteur από κάθε αντιπροσωπεία για να αναπτύξει τις απαντήσεις-της σε κάθε ένα από τα ανωτέρω ερωτήματα και ακολούθησε συζήτηση ώστε να γίνει σύγκριση αυτών και να εξαχθούν κοινά συμπεράσματα και γενικές αρχές όσον αφορά στη χρήση των αποδεικτικών μέσων.

II. Συμπεράσματα.

Το επιμορφωτικό πρόγραμμα μπορεί, όπως καταστρώθηκε, να χαρακτηριστεί, επιστημονικά, από απαιτητικό έως δυσχερές καθόσον είχε τη μορφή οιονεί γραπτών εξετάσεων -με απαντήσεις και διόρθωση- και απαιτούσε όχι μόνο πλήρη εποπτεία των σχετικών με το συγκεκριμένο αντικείμενο δικαστικής συνδρομής (διενέργεια ανακριτικών πράξεων, διαβίβαση πειστηρίων, άρθρ. 457 επ. ΚΠΔ) εθνικών και διεθνών διατάξεων αλλά επιπλέον ιδιαίτερη πείρα, που να βασίζεται σε καθημερινή, θεωρητική τριβή με τα συγκεκριμένα θέματα. Σε πρακτικό επίπεδο, σε επίπεδο, δηλαδή, ανταλλαγής απόψεων μεταξύ Δικαστών κλπ διαφορετικών Κρατών επί υπαρκτών προβλημάτων, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία δικαστικής συνδρομής μπορεί να περιγραφεί μάλλον ως μη αποτελεσματικό (για τους συμμετέχοντες) καθόσον η ανταλλαγή απόψεων περιορίσθηκε, ουσιαστικά, μεταξύ των μελών της ίδιας αντιπροσωπείας για την εξεύρεση των λύσεων στα πρακτικά θέματα ενώ η συζήτηση στην κοινή συνάντηση είχε τη μορφή σχολίων επί των απαντήσεων που δόθηκαν, κυρίως από τους εκπαιδευτές. Πιθανολογούμε ότι ο βασικός στόχος, από πλευράς EJTN, είναι ο εντοπισμός των

ομοιοτήτων και διαφορών ως προς την αντιμετώπιση των ιδίων ζητημάτων προκειμένου να καταστρωθούν στο άμεσο μέλλον κοινοί κανόνες συνδρομής.